

Laboratoriya 2

Mavzu: Matn formatlash elementlari bilan ishlar.

NAZARIY QISM

Matn formatlash elementlari nima?

HTML da matn formatlash elementlari - bu matnning ko'rinishini, ma'nosini va ahamiyatini belgilaydigan teglardir. Ular matnga turli xil formatlar berish, uning semantik ma'nosini aniqlash va foydalanuvchi e'tiborini muhim qismlarga qaratish uchun ishlatiladi.

Matn formatlash elementlarining turlari:

1. SARLAVHALAR (Headings)

`<h1>` dan `<h6>` gacha - sarlavhalarning 6 darajasi mavjud.

Xususiyatlari:

- `<h1>` - eng muhim sarlavha (sahifada faqat bitta bo'lishi kerak)
- `<h6>` - eng kam muhim sarlavha
- SEO uchun juda muhim
- Ierarxik tartibda ishlatilishi kerak ($h1 \rightarrow h2 \rightarrow h3$)

Noto'g'ri:

```
html

<h1>Sarlavha</h1>
<h4>Kichik sarlavha</h4> <!-- h2 yoki h3 bo'lishi kerak -->
```

Tog'ri:

```
html

<h1>Asosiy sarlavha</h1>
<h2>Bo'lim sarlavhasi</h2>
<h3>Kichik bo'lim</h3>
```

2. PARAGRAFLAR (Paragraphs)

`<p>` - matn paragraflarini yaratish uchun ishlatiladi.

Xususiyatlari:

- Blok element

- Avtomatik ravishda yuqori va pastidan bo'shliq qoldiradi
 - Paragraflar orasida mantiqiy bo'linish yaratadi
-

3. MATN USLUBI ELEMENTLARI

a) Muhimlik bildiruvchi elementlar:

`` - **juda muhim matn** (semantik ma'nosi bor)

- Qalin harflar bilan ko'rsatiladi
- Screen readerlar ta'kidlab o'qiydi
- SEO uchun foydali

`` - qalin matn (faqat vizual, semantik ma'nosi yo'q)

- Oddiy qalin harflar
- Muhim ma'lumot emas, shunchaki dizayn uchun.

Farqi:

```
html
```

```
<strong>Bu muhim xabar!</strong> <!-- SEO va accessibility uchun yaxshi -->  
<b>Bu shunchaki qalin matn</b> <!-- Faqat ko'rinish -->
```

b) Ta'kidlash elementlari:

`` - *ta'kidlangan matn* (semantik)

- Kursiv harflar
- Ma'noni ta'kidlaydi
- Screen readerlar intonatsiyani o'zgartiradi

`<i>` - kursiv matn (faqat vizual)

- Oddiy kursiv
- Texnik terminlar, boshqa tillar uchun ishlatiladi

Farqi:

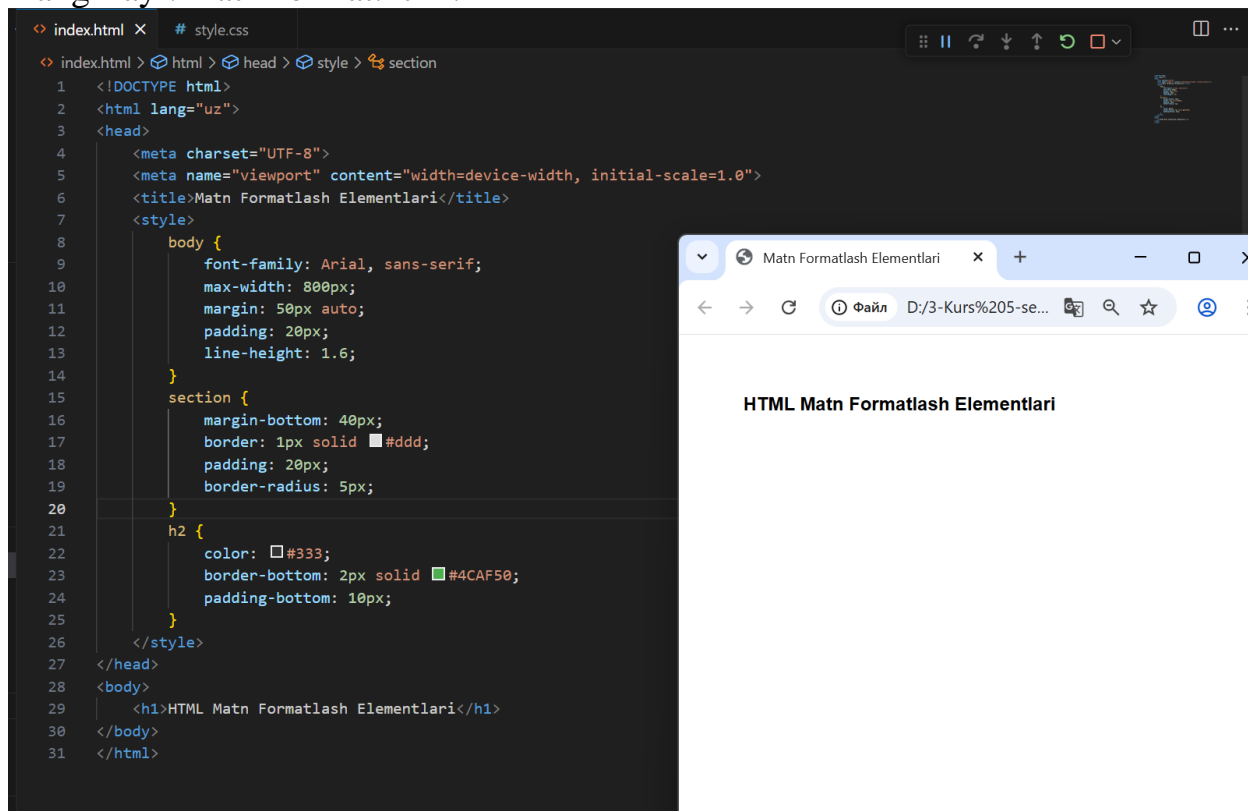
```
html
```

```
<em>Bu juda muhim!</em> <!-- Ta'kidlash kerak -->  
<i>Homo sapiens</i> <!-- Lotin nomi -->
```

AMALIY QISM:

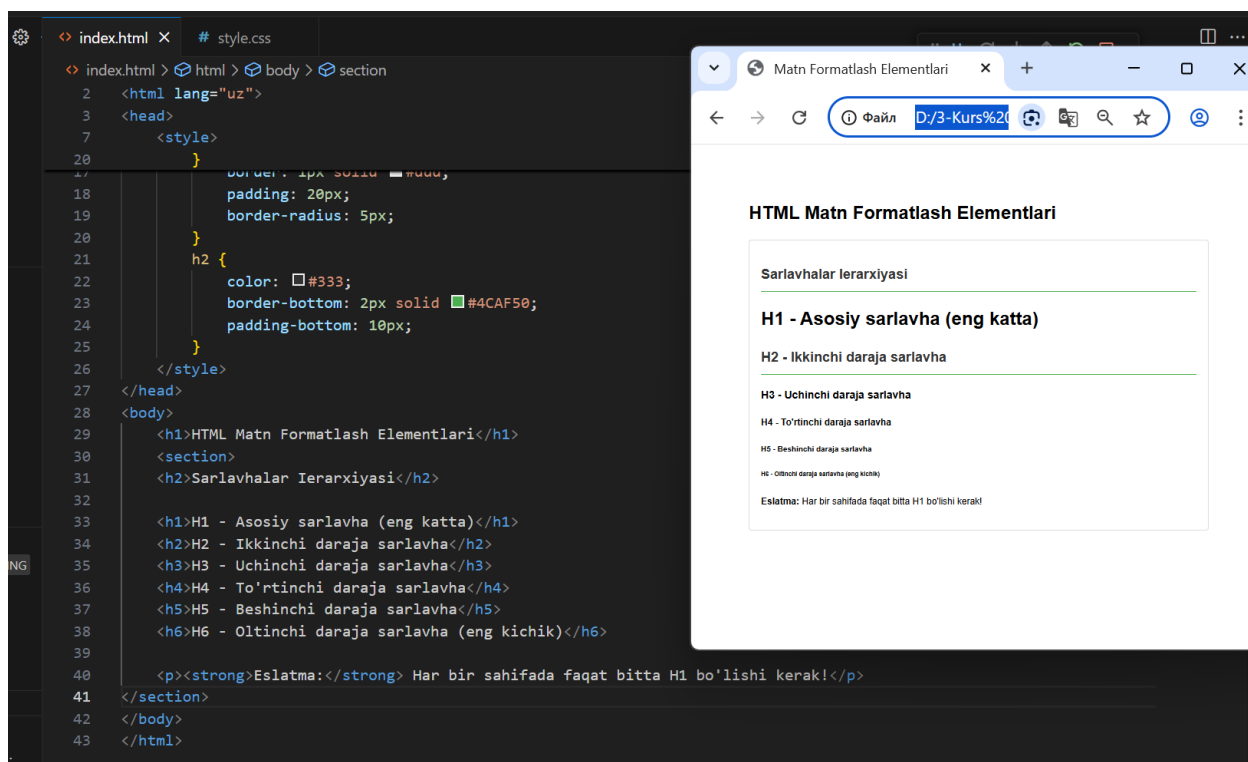
BOSQICH 1: Asosiy HTML strukturasini yaratish

Yangi fayl: matn-format.html.

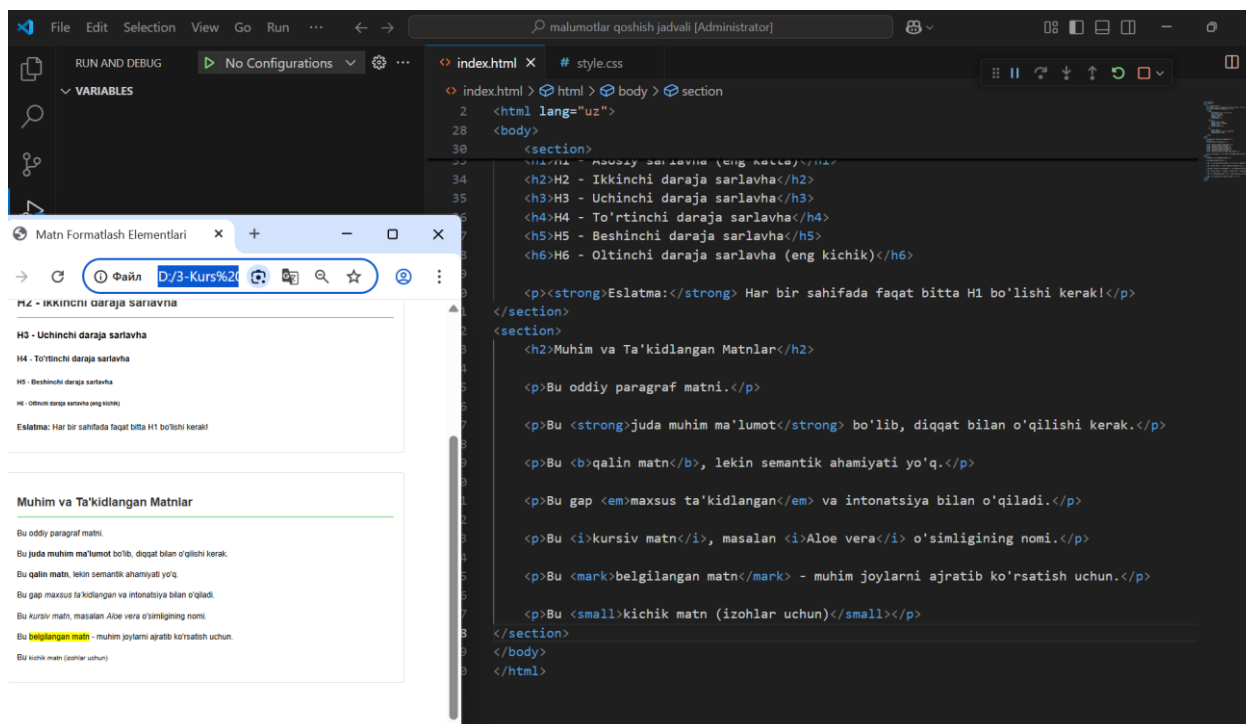
BOSQICH 2: Sarlavhalar ierarxiyasini ko'rsatish

Body ichiga qo'shing:

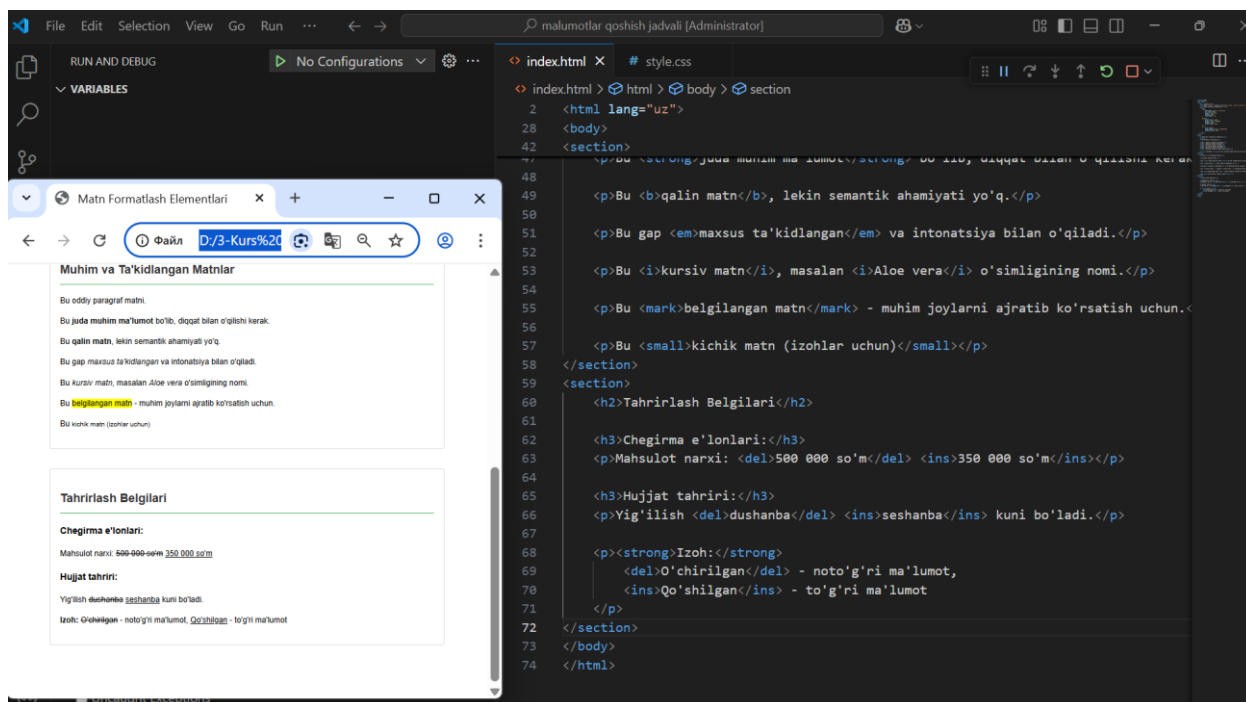

Natija: Sarlavhalar o'lchami bo'yicha kamayib boradi.

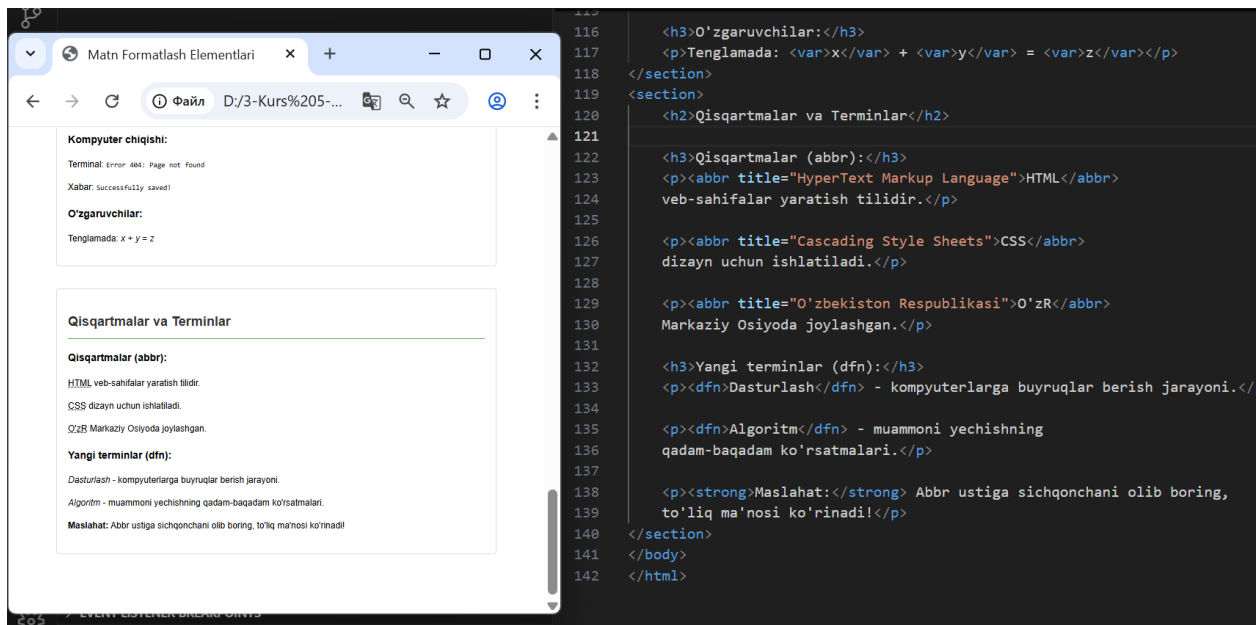
BOSQICH 3: Muhimlik va ta'kidlash.

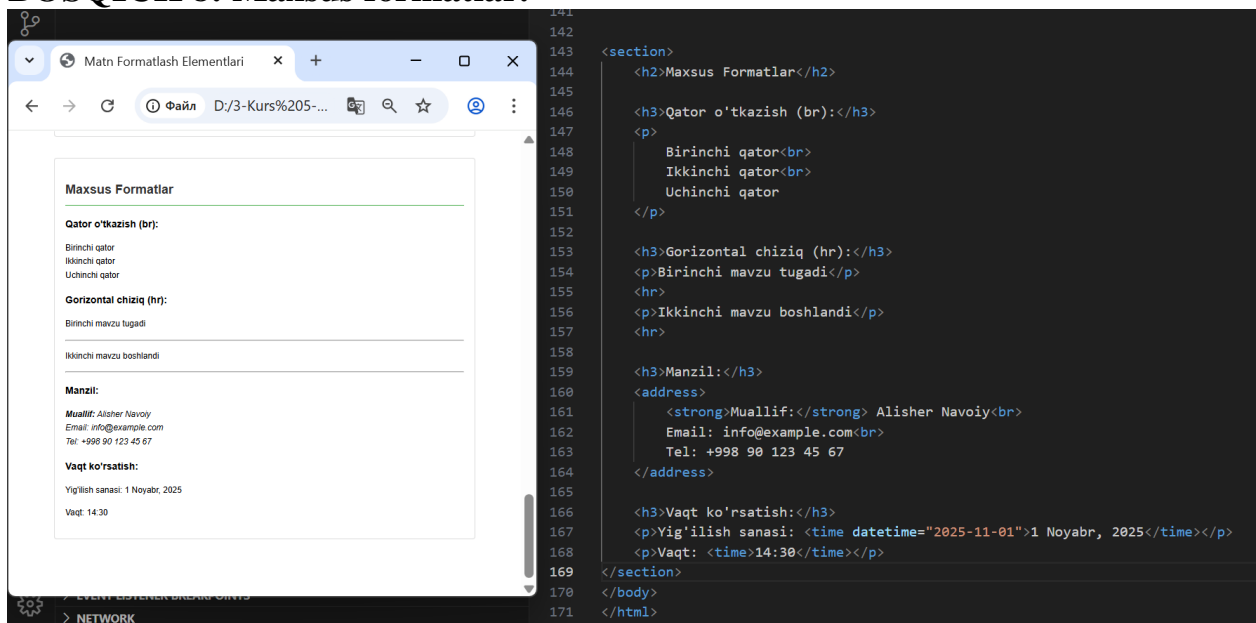
BOSQICH 4: O'chirilgan va qo'shilgan matn.

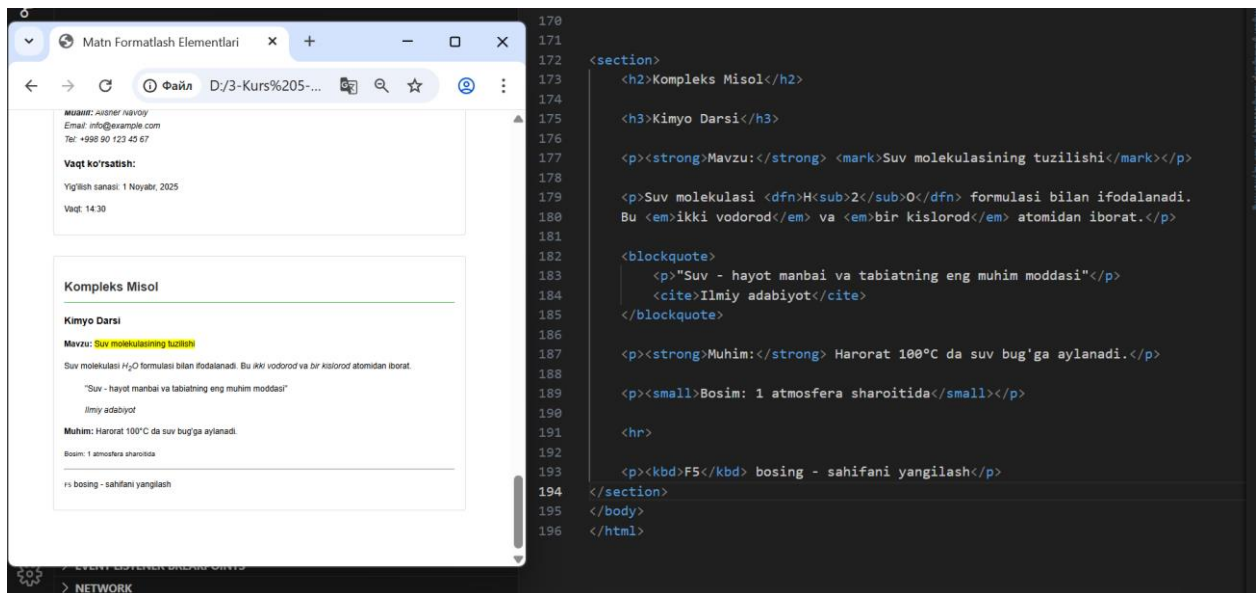
BOSQICH 5: Matematik va kimyoviy formulalar.

BOSQICH 8: Maxsus formatlar.

BOSQICH 10: Barcha elementlarni birlashtirib misol:

Amaliy ko'nikmalar:

- ✓ Matnni semantik jihatdan to'g'ri formatlash
- ✓ SEO va accessibility uchun to'g'ri teglarni tanlash
- ✓ Kimyoviy va matematik formulalarni yozish
- ✓ Dasturlash kodlarini to'g'ri ko'rsatish
- ✓ Hujjat tahririni vizual aks ettirish
- ✓ Qisqartmalarni tushunarli qilish

Muhim xulosalar:

Semantika birinchi o'rinda - faqat ko'rinishga emas, ma'noga e'tibor bering
Accessibility muhim - ko'zi ojiz foydalanuvchilar ham saytingizni ishlatadi
SEO optimizatsiya - to'g'ri teglar qidiruv tizimlarida yuqori o'rinni ta'minlaydi
Kodni tushunarlilik - to'g'ri elementlar ishlatilganda kod o'qish oson
Standartlarga rioya - HTML5 standartlariga mos yozish muhim